

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 09-850/4

Дата: 14.11.2013

ДО
СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи, заедно со ревизија на усогласеност за 2012 година на партијата Сојуз на Титови Леви Сили (во натамошниот текст СТЛС) на сметката за редовно работење.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи, заедно со ревизија на усогласеност на СТЛС (сметка за редовно работење) за годините кои претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи на СТЛС за 2012 година, исто како и за усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Со извршената ревизијата на финансиските извештаи за 2012 година, констатирани се неправилности поврзани со благајничкото работење и сметководствена евиденција на врз основа на формално – правно не уредна сметководствена документација.

Одговорните лица на партијата потребно е да преземат активности за надминување на утврдените состојби.

Ревизијата истакнува постоење на системски слабости во делот на:

- отсуство на пропишан подзаконски акт за формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на донации;
- присуство на пресметковни сметки во подзаконските акти кои го уредуваат обликот и содржината на финансиските извештаи за непрофитните

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

_____

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

организации и

- отсуство на изработени пречистени текстови на закони.

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на одговорното лице на субјектот за кој е вршена ревизија, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

2

_____

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

---

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страните од 11 до 12 заедно со ревизија на усогласеност на сметката за редовно работење на СТЛС, која се состои од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за 2012 година и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на редовната сметка на СТЛС за годините кои претходат на годината која е предмет на ревизијата.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на раководството на партијата од точка 1.1. на овој извештај застапувано од:
  - Слободан Угриновски, претседател на СТЛС.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на СТЛС се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

3

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

---

2. Цел и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјално погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите но не за целите на изразување на мислење за ефективност на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 29.07.2013 до 06.08.2013 година од тим на Државниот завод за ревизија.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

4

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на СТЛС – предмет на ревизија, одржан на ден 13.09.2013 година

Од страна на одговорното лице на субјектот за кој е вршена ревизија, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

3.1. Усогласеност со закони и прописи

3.1.1. Годишната сметка за финансиското работење на партијата за 2012 година и Годишниот финансиски извештај за 2012 година не се доставени до Државниот завод за ревизија во законски утврдениот рок и истите не се објавени на веб страната на партијата од причина што СТЛС нема изработено веб страна. Утврдените состојби не се во согласност со членовите 26, 27 и 27-а од Законот за финансирање на политичките партии и влијае на транспарентноста односно достапноста на информациите за приходите и расходите на партијата до јавноста и надлежните институции. Во текот на ревизијата, СТЛС ги достави Годишната сметка и Годишниот финансиски извештај за 2012 година до Државниот завод за ревизија.

Препорака:

Одговорното лице на партијата да преземе активности за изработка на веб страна на партијата и создаде услови Годишната сметка и Годишниот финансиски извештај на партијата бидат достапни до јавноста и надлежните институции.

3.1.2. Политичката партија користи деловен простор кој е сопственост на физичко лице за што е склучен договор за закуп за уредување на меѓусебните права и обврски. Со извршениот увид во одредбите од наведениот договор се констатира дека деловниот простор не е опремен, односно обврската за опремување е на самата партија. Во периодот на извршување на ревизијата констатирано е дека во деловниот простор се наоѓа опрема која се користи од страна на партијата, но не е во нејзина сопственост. На ревизијата не и беше презентираан акт за начинот на користење на наведената опрема, а од страна на давателот на истата не е доставено известување за вредноста на опремата.

Утврдената состојба не е во согласност со член 15 од Законот за финансирање на политичките партии и влијае на утврдувањето на вредноста на донацијата, односно бесплатно преотстапените материјални средства.

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Ревизијата не дава препорака од причина што во текот на ревизијата од страна на одговорните лица во партијата беа доставени листи на опремата распоредена по општински организации и изјава на законскиот застапник на партијата за бесплатно преотстапување на специфицираната опрема.

3.2. Финансиски извештаи

Биланс на состојба

3.2.1. Финансиското работење на партијата во најголем дел се врши во готово така што за покривање на трошоците на партијата во 2012 година преку благајната исплатени се 676 илјади денари, односно 78% од вкупно направените трошоци се исплатени во готово. Со увид во приложената документација кон исплатите од благајната, ги утврдивме следниве состојби:

- За средствата кои се подигнати од жиро-сметка на партијата и се уплатени во благајната не се изготвува каса прими, а за средствата исплатени од благајната не се изготвува каса исплати;
- За приливите и одливите на средствата во благајната не се води благајнички извештај и нема хронолошка евиденција на промените, така што не бевме во можност да ја потврдиме почетната односно крајната состојба на благајната прикажана во Билансот на состојба на ден 31 декември 2012 година;
- Утврдивме дека во благајната се уплатени повеќе 25 илјади денари во однос на средствата подигнати од жиро - сметката на партијата, која разлика произлегува од претходен период;
- Извршени се набавки на добра и услуги за кои приложената документација од формално - правен аспект не е уредна: на сметкопотврдите не е наведен корисникот на прометот/услугите, нема печат и потпис од добавувачот, нема опис на набавките по вид, количина и цена.

Потврда дека набавката се однесува за потребите на партијата се обезбедува со печат на партијата и потписи од овластени лица;

- Набавени се производи и услуги во вкупен износ од 192 илјади денари, чии поединечни износи го надминуваат законски дозволения лимит од 6 илјади денари.

Утврдените состојби не се во согласност со член 10 и член 20 од Законот за платен промет, член 10 од Законот за сметководство на непрофитни организации и член 13 од Правилникот за сметководство на непрофитни организации, не овозможува континуиран увид во состојбата на средствата во благајната и создава услови за покривање на трошоци кои не се во функција на партијата.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

6

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака:

Одговорното лице за материјално -финансиското работење на партијата да преземе активности за:

- намалување на прометот преку благајната;
- обезбедување на веродостојна сметководствена документација и
- документирање на прометот во благајната со обрасци прифатени во благајничкото работење.

Вкупни ефекти од наодите

Вкупни ефекти од изнесените наоди во точката 3.2.1., чие влијание се одрази врз издаденото мислење од страна на ревизијата се неправилности поврзани со благајничкото работење, формално – правно не уредна документација и непотврдени состојби на средствата во благајната.

4. Ревизорско мислење

Мислење – за финансиски извештаи

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 3.2.1., финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Сојуз на Титови леви сили на ден 31 декември 2012 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење – за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 3.2.1., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на партијата Сојуз на Титови леви сили, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Системски слабости

- 5.1. Согласно одредбите на член 17 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/04; 86/08; 161/08; 96/09; 148/11; 142/12 и 23/13), политичките партии се задолжени да водат регистар на донации и истиот да го објават на својата веб страна на секои шест месеци за изминатиот шестмесечен период во рок од 15 дена од денот на истекот на шестмесечниот период или на друг соодветен начин да го направат достапен до јавноста. Со став четири од наведениот член е уредено дека „Регистарот на донации се води на образец пропишан со

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

7

1. _____

2. _____

_____

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

правилник од страна на министерот за финансии. Со правилникот се утврдуваат формата, содржината и начинот на водењето на регистарот на донации. Правилникот се донесува во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон¹. До денот на известувањето за извршената ревизија наведениот правилник не е донесен од страна на надлежниот министер. Утврдената состојба предизвикува политичката партија да изврши прилагодување на потребните информации за обезбедените донации, односно за истите да извести во рамки на Годишниот извештај за добиените донации за 2012 година², и да не ги објави на својата веб страница или на друг соодветен начин да ги направи достапни до јавноста.

Ревизијата истакнува дека со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 142/12) наведениот член 17 има претрпено измени во делот на содржината на регистарот на донации и начинот на објавување на истиот. Во исто време во член 27-б предвидени се прекршочни одредби за запирање (суспендирање) на исплатата на средствата за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Македонија за политичката партија која нема да ги објави податоците за донациите примени во текот на годината согласно со членот 17 од законот и кое ќе трае до уредно исполнување на обврските согласно истиот член. Утврдената состојба влијае на остварување на правото на политичките партии за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Македонија во тековниот и наредниот период.

За надминување на утврдената состојба потребно е надлежниот министер да преземе активности за пропишување на наведениот правилник и негово објавување во Службен весник на Република Македонија.

- 5.2. Со одредбите на член 23 став 3 од Законот за финансирање на политичките партии е уредено, политичките партии сметководството да го водат според одредбите на Законот за сметководство за непрофитните организации. Во членот 13 од Законот за сметководство за непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 24/2003 и 17/2011) и членот 18 од Правилникот за сметководство за непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 24/2003, 8/2009, 12/2009 и 175/2011) уреден е начинот на признавање на приходите и расходите на непрофитните организации, кои упатуваат на примена на

---

¹ Законот за финансирање на политичките партии влегува во сила на ден 03.11.2004 година, со тоа што наведениот правилник било потребно да биде донесен најкасно до 03.05.2005 година;

² Годишниот извештај за добиените донации за 2012 година е доставен до Државниот завод за ревизија и Управата за јавни приходи во законски пропишаниот рок и содржи податоци за добиените парични средства од сите приватни извори на финансирање на политичката партија (членарини, донации и приходи од камати).

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции³“. Со извршениот увид во: Правилникот за сметковниот план и билансите на непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 117/05; 11/06) и Правилникот за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 117/2005), ревизијата констатира дека се пропишани сметки и позиции⁴ кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“. За надминување на утврдената состојба надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

5.3. Начинот, условите и постапката за основање, регистрирање и престанок на политичките партии се уредени со одредбите во Законот за политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/2004, 5/2007, 8/2007; 5/2008 и 23/2013) вклучувајќи ги и одлуките донесени од Уставниот суд на Република Македонија со кои се врши поништување, односно укинување на одредени одредби на наведениот закон објавени во „Службен весник на Република Македонија“ број 57/2007 и 60/2007). Начинот и постапката на обезбедување на финансиските средства, располагањето со средствата за тековната работа и дејствувањето на политичката партија, како и начинот на контрола на финансирањето и финансиско-материјалното работење на политичките партии е уреден со Законот за финансирање на политичките партии вклучувајќи ја и одлуката донесена од

---

³ Приходите на непрофитните организации, се сметаат како расположливи кога се остварени (наплатени) во пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 декември во тековната деловна година или остварени (наплатени) во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 јануари во наредната година под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покрите на обврските од тој пресметковен период.

Расходите на непрофитните организации се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале, односно до 31 декември во тековната деловна година доколку се платени во пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 декември во тековната деловна година или платени во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, односно до 31 јануари во наредната година под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

⁴ 406-Амортизација; 480-Вонредни-невообичаени ставки на трошоци кои не произлегуваат од вообичаените (редовни) активности и кои не се очекуваат дека ќе се појават; 481- Вонредни отписи и отуѓување на средства кои настанале неочекувано и со висока вредност; 482-Загуби поради оштетување на голем дел од средствата или поради природна катастрофа; итн.

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Уставниот суд на Република Македонија со која се врши укинување на одредени одредби на наведениот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 36/2006). Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија не постојат пречистени текстови на наведените законски акти и покрај тоа што Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија е овластена да утврди пречистен текст на наведените закони. Собранието на Република Македонија потребно е да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на погоре наведените законски акти.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Согласно одредбите од член 50 од Статутот на СТЛС, партијата својата активност ја финансира помеѓу другото и со членарини кои се собираат од членството, во износ утврдени со посебна одлука на Централниот комитет. Ревизијата утврди дека овие одредби од Статутот, во пракса не се применуваат од членовите. Не наплатувањето на членарина предизвикува намалени приходи на партијата и ограничување во извршувањето на нејзините активности.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 10

_____

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2012 ГОДИНА

<u>Опис на позицијата</u>	<u>Образло жение</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
во 000 денари			
Приходи			
Приходи од продажба на производи и стоки	3.1.1.	10	-
Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.2.	674	714
Други приходи	3.1.3.	19	0
Пренесен дел од вишок на приходи од претходната година	3.1.4.	181	0
Вкупно приходи		884	714
Расходи			
Материјални расходи, услуги, амортизација	3.2.1.	734	530
Други расходи	3.2.2.	131	3
Вкупно расходи		865	533
Нето вишок на приходи-добивка по оданочување		19	181

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

11

СОЈУЗ НА ТИТОВИ ЛЕВИ СИЛИ - СТЛС
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ 2012 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложение	во 000 денари	
		2012	2011
Актива			
Парични средства, краткорочни побарувања и АВР			
Парични средства	4.1.1.1.	19	181
Вкупно тековни средства		19	181
Вкупна актива		19	181
Пасива			
Краторочни обврски			
Пасивни временски разграничувања	4.2.1.1.	19	181
Вкупно тековни обврски		19	181
Вкупна пасива		19	181

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 12

_____